

Tuzemni prijenos porezne obveze za opremu, uređaje i instalacije

Neven Baica, mag. oec.

O primjeni tuzemnog prijenosa porezne obveze detaljno smo pisali u članku "Tuzemni prijenos porezne obveze", objavljenom u RiPup-u broj 9/2021 od str. 53. U ovom članku dopunjujemo pravilima koja su data uputama i mišljenjima Ministarstva financija - Porezne uprave, a koja se odnose na ugrađivanje, zamjenu i održavanje opreme uređaja i instalacija.

1. Uvod

Tuzemni prijenos porezne obveze postupak je oporezivanja PDV-om koji je proizlazi iz članka 75. st. 3. Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 73/13, 99/13 - Rješenje USRH i 148/13, 153/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20 i 39/22; u daljnjem tekstu *Zakon*). Prema navedenoj odredbi porezni obveznik upisan u registar obveznika PDV-a u Republici Hrvatskoj **obvezan je platiti PDV kada mu se obave isporuke nabrojane točkama a) do e) navedene odredbe.**

U ovom članku bavit ćemo se pravilima koja se odnose isključivo na članak 75. stavak 3. točke a) Zakona, odnosno jednim njegovim segmentom. Naime, točkom a) navedeno je da je porezni obveznik upisan u registar obveznika PDV-a u Republici Hrvatskoj obvezan platiti PDV kada mu se obave **građevinske usluge kojima se smatraju usluge u vezi s izgradnjom, održavanjem, rekonstrukcijom ili uklanjanjem građevina, uključujući usluge popravka i čišćenja. Isto se odnosi i na ustupanje osoblja ako ustupano osoblje obavlja građevinske usluge.** Treba istaći da je u slučajevima kada jedan porezni obveznik upisan u registar obveznika PDV-a drugom takvom poreznom obvezniku, obavi navedenu građevinsku uslugu prijenos porezne obveze **nije opcija, već ga je obvezatno primijeniti.**

Stoga, da bi isporučitelj i stjecatelj znali da li treba primijeniti prijenos porezne obveze potrebno je sa sigurnošću utvrditi da li se takva usluga smatra građevinskom u smislu članka 75. stavka 3. Zakona o PDV-u. U tu svrhu pojam građevinske usluge detaljno je obrađen člankom 152. i Dodatkom II **Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost** (Nar. nov., br. 79/13, 85/13, 160/13, 35/14, 157/14, 130/15, 1/17, 41/17, 128/17, 1/19, 01/20, 1/21, 73/21 i 41/22; u daljnjem tekstu: *Pravilnik*).

Sama opsežnost odredbi Pravilnika, te postojanje Dodatka II dovoljna je indicija da utvrđivanje da li se radi o građevinskoj usluzi ili

ne nije uvijek jednostavno utvrditi. Tome u prilog treba pridodati i čitav niz mišljenja Ministarstva financija objavljenih na stranicama Porezne uprave. Jedna od značajnijih pomoći pri utvrđivanju kada se radi o građevinskoj usluzi dana je "**Uputom za primjenu prijenosa poreze obveze prilikom obavljanja građevinskih usluga**" (Broj klase: 410-19/14-01/241, Uruđbeni broj: 513-07-21-01/14-02; u daljnjem tekstu Uputa), koja je na internetskoj stranici Porezne uprave objavljena u rubrici Mišljenja SU - Porez na dodanu vrijednost - Tuzemni prijenos porezne obveze, pod datumom 29. rujna 2014.

Detaljno o tuzemnom prijenosu porezne obveze vezanom uz građevinske usluge pisali smo u članku Tuzemni prijenos porezne obveze", objavljenom u časopisu RiPup-u br. 9/21 str. 53. **U ovom članku izdvajamo i sistematiziramo pravila i mišljenja Ministarstva financija - Porezne uprave koji se odnose na ugradnju, zamjenu i održavanje opreme i uređaja, odnosno sustava i instalacija.**

2. Oprema i uređaji

Utvrđivanje da li se radi o građevinskoj usluzi osobito je otežano kod usluga ugradnje opreme ili uređaja izvan postupaka gradnje i rekonstrukcije. Određivanje koji uređaji i oprema postaju sastavnim dijelom građevinskog objekta kao kriterij pri utvrđivanju prijenosa porezne obveze u određenoj mjeri napušteno je izmjenama Pravilnika početkom 2014.

Za uređaje i opremu od tadaje na snazi odredba članka 152. stavka 1. točke i) Pravilnika o PDV-u kojom je propisano da se **građevinskim uslugama smatra ugradnja, umjeravanje, probno testiranje, puštanje u rad i slične usluge kada se izvode na uređajima i opremi prilikom izgradnje ili rekonstrukcije građevinskog objekta.**

Izravna odredba nalazi se i u stavku 2. točke c. istog članka Pravilnika kojom je propisano da se **građevinskim uslugama ne smatra periodični ili ne periodični pregled, održavanje, popravak, umjeravanje i ispitivanje već ugrađenih ili montiranih uređaja i opreme.**

Iz navedenih odredbi razvidno je da se različito pristupa uslugama povezanim s uređajima i opremi kada se usluge obavljaju prilikom gradnje i rekonstrukcija i kada se usluge obavljaju na postojećoj nekretnini koja se ne rekonstruira. No, značajni problem nastaje kada se radi o ugradnji opreme i uređaja u već postojeći objekt koji se nekonstruira.

Provedbenom uredbom Vijeća (EU) br. 1042/2013 od 7. listopada 2013. godine o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 282/2011 o mjestu isporuke usluga vezanih uz nekretnine koja se koristi pri razmatranju primjene članka 19. kada se radovi obavljaju na nakretninama u drugim državama članicama EU.¹ Prema navedenoj Provedbenoj uredbi, **uslugom u svezi s nekretninom smatra se ugradnja ili montaža strojeva ili opreme koja se nakon ugradnje ili montaže smatra nepokretnom imovinom.**

Iz navedenog je vidljivo da se ugradnja opreme i uređaja, prema Provedbenoj uredbi, povezuje s nekretninom neovisno o tome da li je gradnja ili rekonstrukcija u tijeku, dok odredbe Pravilnika uslugu ugradnje na postojećem objektu ne spominju. Druga bitna činjenica je da se Provedbena uredba referira na strojeve i opremu koja se nakon ugradnje ili montaže smatra nepokretnom imovinom, dok se odredbe Pravilnika bave uređajima i opremom koje ne promatra u smislu toga da li se nakon ugradnje smatraju nepokretnom imovinom.

Iz svega navedenog proizlazi da je za potrebe primjene članka 152. Pravilnika bitno utvrditi što se smatra opremom i uređajima građevinskog objekta što nije jednostavno. Naime iz brojnih mišljenja Ministarstva financija - Porezne uprave jasno je da se opremom primjerice smatra lift, umivaonik i radijator. Takva tumačenja razdvojila su razmatranje primjene članka 19. Zakona od primjene članka 152. Pravilnika jer je razvidno da se radi o opremi koja se nakon ugradnje smatra nepokretnom imovinom.

To znači da se prema Uredbi, ugradnja lifta, umivaonika i radijatora smatra uslugom povezanom s nekretninom u svim slučajevima, dok se prema čl. 152. Pravilnika ugradnja ove opreme u postojeći objekt koji se ne rekonstruira ne smatra građevinskom uslugom. Iz navedenog treba istaći slijedeće:

ističemo...

Pri određivanju što se smatra opremom i uređajem neke nekretnine prema članku 152. Pravilnika nije bitno da li bi se takva oprema nakon ugradnje smatrala nepokretnom imovinom prema odredbama gore spomenute Provedbene Uredbe.

Dotadno, različit pristup prijenosu porezne obveze primjenjuje se na pojedinačnu opremu i na opremu koja je sastavni dio sustava, te u takvim slučajevima poprilično **nedostaje i jedinstveni pristup pojmu sustav**. Također, kao posebna vrsta opreme izdvajaju se sve vrste instalacije i dijelovi tih instalacija, pri čemu je potrebno poznavati specifičnosti usluga koje su često usko specijalističko znanje određene struke (telekomunikacija, odvodnje i sl.).

Također treba imati na umu i da se ugradnja opreme promatra kao jedinstvena usluga, pa se pristup radovima poput zidarskih i keramičarskih vežu za ugradnju opreme, te se ponekad za iste radove primjenjuje prijenos porezne obveze, a nekada ne.

U nastavku detaljno obrađujemo sve što nam je poznato o ugradnji opreme i uređaja iz odredbi Pravilnika, te uputa i mišljenja Ministarstva financija.

3. Gradnja, rekonstrukcija i održavanje

U ovom poglavlju obrađujemo možda jedinu problematiku vezanu uz opremu i uređaje koja je potpuno jasna isčitavanjem Pravilnika. Naime kako smo naveli u prethodnom poglavlju građevinskim uslugama smatra ugradnja, umjeravanje, probno testiranje, puštanje u rad i slične usluge kada se izvode na uređajima i opremi **prilikom izgradnje ili rekonstrukcije građevinskog objekta.**

ističemo...

Iz navedenog proizlazi da je drugačiji pristup navedenim uslugama prisutan ako se takvi radovi obavljaju prilikom održavanja objekta. U takvim slučajevima prijenos porezne obveze uglavnom se ne primjenjuje.

Navedeno je još jasnije uvidom u tabelarni pregled prikazan u Uputi

OPIS RADOVA	IZGRADNJA	REKONSTRUKCIJA	ODRŽAVANJE
■ ugradnja uređaja i opreme	DA	DA	NE
■ servis uređaja i opreme	DA	DA	NE
■ popravak, zamjena i sl. instalacija (vodova, kablova, cijevi)	DA	DA	DA
■ ispitivanje instalacija, uređaja i opreme	DA	DA	NE
■ zamjena dijelova uređaja i opreme	DA	DA	NE
■ popratni radovi nužni za ugradnju uređaja i opreme (npr. instalaterski, zidarski, projektantski poslovi i sl.)	DA	DA	NE

Obzirom, da je situacija prilikom izgradnje ili rekonstrukcije posve jasna, u članku ćemo posebnu pažnju posvetiti slučajevima kada se građevinske usluge obavljaju izvan procesa izgradnje ili rekonstrukcije. Tada je naime, utvrđivanje da li se radi o usluzi kod koje se radi prijenos porezne obveze ili se treba obračunati PDV znatno kompleksnije i ovisi o tipu uređaja i opreme, odnosno činjenici da li su dio sustava (zbog čega smo i morali upotrijebili nezahvalnu riječ za definiciju - *uglavnom*).

4. Jedinstvena usluga ugradnje

Iz Upute i mišljenja u svezi uslugama vezanih uz ugradnju uređaja i opreme proizlazi stav koji je izuzetno značajan za primjenu odredbi čl. 152. Pravilnika na ugradnju uređaja i opreme.

ističemo...

Ugradnja uređaja i opreme i svi drugi građevinski radovi neophodni za ugradnju smatraju se jedinstvenom uslugom ugradnje.

¹ Detaljno o primjeni navedene Provedbene uredbe pisali smo u članku "PDV kod usluga u vezi s nekretninama"; autor: Jadranka Knežević, mag. oec.; objavljen u časopisu RiPup 6/2019-06 str 75

Obzirom da navedeno nije pojašnjeno odredbama Pravilnika u nastavku ponavljamo pregled stavova Ministarstva financija koji su doveli do navedenog zaključka.

4.1. Ugradnja opreme prilikom izgradnje ili rekonstrukcije (+)

Prilikom ugradnje uređaja i opreme u okviru izgradnje ili rekonstrukcije građevinskog objekta **primjenjuje se prijenos porezne obveze**, kao i na sve usluge koje su bile potrebne kako bi se ti uređaji i oprema ugradili, kao što su primjerice instalacijski radovi, probno testiranje ili projektiranje (kod sustava protuprovala, videonadzora, vatrodiojave i slično) (Uputa).

Ovom stavu iz Upute prethodili su raniji izrečeni stavovi od kojih izdvajamo slijedeće:

Porezni obveznik koji obavlja uslugu ugradnje elektrotehničke opreme u građevinski objekt **primjenjuje prijenos porezne obveze** ukoliko se takva usluga obavlja **prilikom izgradnje ili rekonstrukcije građevinskog objekta** (MMF12).

Prilikom prodaje i montaže profesionalnih kuhinja u hotelima ili domovima za starije osobe, bitno je obavlja li se usluga montaže kuhinje kao opreme prilikom izgradnje ili rekonstrukcije građevinskog objekta. Ukoliko se takva isporuka dobra i usluga obavlja **prilikom izgradnje ili rekonstrukcije građevinskog objekta** na način da se dobra spajaju direktno na instalacije struje, vode ili plina i ista nisu prenosiva **primjenjuje se prijenos porezne obveze** (MMF10)².

Postupak pri ugradnji opreme obrađen je i u primjeru 1. Upute.

Primjer 1. - Ugradnja sustava videonadzora

Porezni obveznik obavlja uslugu ugradnje sustava videonadzora prilikom rekonstrukcije građevinskog objekta. Uz ugradnju mora obaviti zidarske (primjerice štemanje zidova) i instalaterske radove (provlačenje vodova, odnosno kablova povezanih sa sustavom videonadzora).

Nakon obavljene usluge ugradnje obavlja i uslugu ispitivanja uređaja i instalacija, probnog testiranja i u konačnici puštanja u rad.

Na sve navedene radove porezni obveznik primjenjuje prijenos porezne obveze.

4.2. Ugradnja opreme u već postojeći objekt koji se ne rekonstruira

Ukoliko se ugradnja opreme i uređaja izvodi na već postojećem objektu koji se ne rekonstruira **prijenos porezne obveze se ne primjenjuje**.

Ukoliko su u navedenom slučaju za ugradnju opreme ili uređaja neophodni i drugi građevinski radovi kao što su zidarski (primjerice ugradnja instalacija podžbukno), parketarski (ukoliko se instalacije ugrađuju ispod parketa), gipsarski (ugradnja uređaja i opreme primjerice u spuštenu strop) i slični radovi, tada se **ni na takve radove ne primjenjuje prijenos porezne obveze**, obzirom da se smatra da je **UGRADNJA UREĐAJA, ODNOSNO OPREME JEDINSTVENA USLUGA** (Uputa).

Navedeni stav da se ugradnja opreme smatra osnovnom, odnosno jedinstvenom uslugom zauzet je već i ranije mišljenjem. MMF15. toč. f

Prijenos porezne obveze ne primjenjuje se prilikom ugradnje opreme u već postojeći objekt koji se ne rekonstruira, kao ni na ostale radove nužne za ugradnju te opreme, obzirom da se smatra da je ugradnja opreme osnovna, odnosno jedinstvena usluga (MMF15. toč. f).

4.3. Kada prateće radove i ugradnju opreme obavljaju različiti izvođači

Bitan stav proizlazi iz primjera danog za ugradnju kazetnog klima uređaja iz kojeg proizlazi da razlika postoji kada prateće radove obavlja izvođač koji ugrađuje opremu i kada ih obavlja netko drugi

Primjer 2. - Ugradnja kazetnog klima uređaja u postojeći objekt koji se ne rekonstruira

Porezni obveznik "A" ugrađuje kazetni klima uređaj u postojeći objekt koji se ne rekonstruira. Uz samu ugradnju obavlja i neke prateće radove (instalaterske, zidarske i sl.). Također mora obaviti i uslugu „spuštanja stropa“ po narudžbi naručitelja za što sam nije kvalificiran, te za takve radove angažira podizvođača koji će obaviti isključivo gipsarske (knauf) radove. Sva tri porezna obveznika su upisana u registar obveznika PDV-a.

Porezni obveznik "A" će naručitelju izdati račun s obračunatim PDV-om po stopi od 25% za sve radove (zidarske, instalaterske, ali i gipsarske radove, obzirom da se smatra da je ugradnja uređaja jedinstvena usluga). Međutim, podizvođač koji obavlja samo gipsarske radove poreznom obvezniku „A“ primijenit će prijenos porezne obveze obzirom da se radi o građevinskim radovima iz točke 36. Dodatka koji se obavljaju neovisno od ugradnje opreme (Uputa).

5. Radovi na već ugrađenim i montiranim uređajima i opremi

Održavanje, popravak ili zamjena već ugrađenih uređaja i opreme ili njihovih dijelova ne smatra se građevinskom uslugom, te se prilikom obavljanja takvih radova **ne primjenjuje prijenos porezne obveze**, kao ni na bilo koje druge građevinske radove neophodne za održavanje, popravak ili zamjenu uređaja odnosno opreme (Uputa).

Navedenom stavu iz Upute prethodila su i mišljenja sa istim obrazloženjima, a koje navodimo u nastavku.

Sukladno članku 152. stavku 2. točki c) Pravilnika građevinskim uslugama se ne smatra periodični ili ne periodični pregled, održavanje, popravak, umjeravanje i ispitivanje već ugrađenih ili montiranih uređaja i opreme. (MMF15 toč. a).

Kada porezni obveznik obavlja usluge na već ugrađenim uređajima i opremi, kao što su spremnici i agregati, **ne primjenjuje prijenos porezne obveze**, već na takve usluge obračunava PDV po stopi 25%. U vezi s izgradnjom potrošnih materijala, napominjemo da se **prijenos porezne obveze ne primjenjuje niti na njihovu isporuku niti na ugradnju** (MMF09).

Prilikom obavljanja raznih ispitivanja (ispitivanje liftova, instalacija i slično), popravaka uređaja, redovnog čišćenja ili čišćenja ventilacijskog sustava i slično, **ne može primijeniti prijenos porezne obveze** (MMF15 toč. a).

Ovakvo postupanje proizlazi iz odredbe članka 152. stavka 2. točke c) Dodatka II Pravilnika, u kojoj je navedeno da se građevinskom uslugom osobito ne smatra periodični ili neperiodični pregled, održavanje, popravak, umjeravanje i ispitivanje već ugrađenih ili montiranih uređaja i opreme.

² U ovom mišljenju spomenuta su dva nova kriterija za utvrđivanje da li se radi o opremi za koju se obavlja prijenos porezne obveze: direktno spajanje na instalacije struje, vode ili plina ineprenosivost. Smatramo da bi navedene pojmove trebalo pojasniti jer su moguća različita tumačenja. Obzirom da se navedeni pojmovi ne spominju u drugim mišljenjima koja se bave ugradnjom opreme prilikom izgradnje ili rekonstrukcije građevinskog objekta, smatramo da upotrebu tih pojmova, do njihova daljnjeg pojašnjenja, treba ograničiti samo na slučaj profesionalnih kuhinja.

6. Instalacije distribucijski sustavi i cjevovodi

Odredbе koje se odnose na instalacije, distribucijske sustave i cjevovode razlikuju se od onih koje se odnose na ostale uređaje i opremu građevinskog objekta.

6.1. Zamjena i održavanje

Ako se obavljaju **usluge održavanja, odnosno popravka ili zamjene samih instalacija** u smislu vodova, kablova (primjerice kod elektroenergetskih ili telekomunikacijskih instalacija), cijevi (kod vodovodnih ili plinskih instalacija) i slično, napominjemo da se **primjenjuje prijenos porezne obveze** (Uputa). Navedeni stav proizlazi iz odredbe. čl. 152. st. 1. toč. a) i točke 9. Dodataka II Pravilnika o PDV-u.

Ukoliko je za obavljanje usluga održavanja gore spomenutih instalacija bilo potrebno izvesti i neke druge građevinske radove (primjerice zidarske) prijenos porezne obveze primjenjuje se i na te radove (Uputa).

I u mišljenjima koja su prethodila Uputi, Ministarstvo financija - Porezna uprava zauzela je isti stav.

Ukoliko se primjerice mijenjaju ili popravljaju vodovi i kablovi električne ili telekomunikacijske instalacije, zatim cijevi plinske instalacije, vodovodne cijevi i slično, prijenos porezne obveze se primjenjuje kao i na one građevinske radove nužne za izvođenje popravaka ili zamjena tih instalacija (primjerice zidarski, parketarški, gipsarski, odnosno knauf radovi i slično) (MMF15 toč. b).

6.2. Ispitivanja instalacija

Na usluge ispitivanja električne instalacije **ne primjenjuje se prijenos porezne obveze**, ukoliko se ne radi o izgradnji ili rekonstrukciji građevinskog objekta (primjerice ispitivanje instalacija prije puštanja u rad) (MMF15 - toč. k).

6.3. Istovremena zamjena instalacija i uređaja

U slučaju kada je održavanjem obuhvaćen neki uređaj koji je spojen na instalacije, upitno je da li se takvom održavanju pristupa jedinstveno te da li se u tom slučaju primjenjuje prijenos porezne obveze jer se pretežit dio odnosi na instalacije, ili se prijenos porezne obveze ne može raditi jer se pretežit dio odnosi na opremu. Dio odgovora nalazimo u činjenici da se određena oprema smatra dijelom sustava, o čemu je porezna Uprava kod posebnih mišljenja zauzela stav. No takvi stavovi ne rješavaju sve slučajeve koji se mogu pojaviti u praksi. Uputom je u primjeru br. 3. dan praktičan primjer postupanja vezanih uz obavljanje usluge održavanje uređaja:

Primjer 3. - Održavanje uređaja

Porezni obveznik obavlja uslugu održavanja određenog uređaja. Navedena se usluga sastoji od ispitivanja uređaja i instalacije, zamjene pokvarenih dijelova uređaja te djelomične zamjene instalacije (vodova, kablova).

Na navedene usluge porezni obveznik ne može primijeniti prijenos porezne obveze te će obračunati PDV po stopi 25%, obzirom da se smatra da je servis, odnosno održavanje uređaja osnovni posao. U slučaju da porezni obveznik obavlja isključivo uslugu zamjene ili popravka kablova, odnosno vodova tada bi primjenjivao prijenos porezne obveze.

Dakle, u svrhu određivanja primjene prijenosa porezne obveze valja odrediti što je osnovna usluga – da li je to servis, odnosno održavanje uređaja ili popravak ili zamjena instalacija.

No, problematika održavanja instalacija poprilično je složena, obzirom na to da su instalacije često dio jedinstvenog sustava, odnosno da pojam održavanja obuhvaća različite usluge, od najjednostavnijeg uključivanja utikača u utičnicu do najsloženijih oblika povezivanja i opsežnih građevinskih radova potrebnih da bi se to obavilo. Stoga su pravila o prijenosu porezne obveze vezane uz instalacije i distribucijske sustave detaljno obrazlagane u mišljenjima koja se bave specifičnim instalacijama (telekomunikacijskim, vatrodajavnim, vodovodnim itd.), a koje prenosimo u tabelarnom prikazu na kraju ovog članka.

7. Sustavi

Posebnu problematiku u prijenosu porezne obveze predstavlja pojam sustava. Prema definiciji iz hrvatskog leksikona, sustav je veći broj materijalnih elemenata složenih i uređenih među sobom tako da tvore organski sklop (cjelinu) koji se pokorava određenim pravilima.

Neovisno o tome što se radovi ne obavljaju prilikom izgradnje ili rekonstrukcije, iz Upute i mišljenja Ministarstva financija proizlazi jasan stav da se ugradnji sustava treba pristupiti kao da se radi o rekonstrukciji, obzirom da se u takvim slučajevima obično radi o opsežnijim radovima na građevinskom objektu. Premda se u poreznim propisima rijetko izravno primjenjuju definicije iz tehničkih propisa, u ovom slučaju možemo smatrati da pristup iz Upute i mišljenja odgovara definiciji, no problem predstavlja pojam "veći broj materijalnih elemenata". Navedeno pojašnjavamo kroz stavove vezane uz klima uređaje navedene u Uputi:

*„U vezi ugradnje **klima uređaja** napominjemo da se prilikom ugradnje klima uređaja u postojeći objekt koji se ne rekonstruira ne primjenjuje prijenos porezne obveze. Navedeno se odnosi na tzv. split sustave (mono i multi split sustavi). Prilikom ugradnje velikih klima sustava, klima sustava za industrijska postrojenja, skladišta, trgovačke centre, zatim sustava koji sadrže rashladne agregate (tzv. chillere), te rashladne komore i slično, prijenos porezne obveze se primjenjuje, kao i na njihovo projektiranje, stručni nadzor ugradnje i sve ostale građevinske usluge nužne za njihovu ugradnju.*

*Na usluge **održavanja, servisa, zamjene pojedinih jedinica unutar klima sustava, njihovih dijelova i slično** ne primjenjuje se prijenos porezne obveze (neovisno o kojem sustavu se radi).*

Međutim, ukoliko je u okviru održavanja klimatizacijskih sustava potrebno primjerice zamijeniti pojedine instalacije klima sustava (vodove, kablove), čije izvođenje zahtijeva izvođenje primjerice pojedinih zidarskih radova, prijenos porezne obveze se primjenjuje i na te radove i na samu zamjenu instalacija.“

Poznato nam je da se klima uređaji uobičajeno sastoje od unutarnje i vanjske jedinice povezanih električnim vodovima, te vodovima kojima se distribuira zrak ili supstance potrebne za rad klima uređaja. Dakle, pojednostavljeno svaki klima uređaj može se definirati kao sustav, no tek iz Uputa i mišljenja Ministarstva financija jasno nam je koji od njih ima dovoljni broj materijalnih elemenata da se smatra sustavom prema poreznom propisu.

Stoga ni za jedan skup povezanih uređaja i oprema nije prikladno samostalno donositi odluku o tome da li se radi o sustavu, već treba konzultirati dostupna mišljenja Ministarstva financija, a u nedostatku jasnih uputa od Ministarstva financija u takvim slučajevima zatražiti izdvojeno mišljenje. Na kraju ovog članka velik stavaka pregledne tablice odnose se upravo na sustave.

8. Pregled specifičnih usluga

Sve dosada navedeno zapravo je uvod u ovo poglavlje u kojem ćemo dati pregled pojedinih usluga vezanih uz opremu, uređaje, instalacije, distribucijske sustave i druge sustave u koje su uključeni razni uređaji, oprema i instalacija. Uputama su pobrojane specifičnosti usluga karakteristične za različite djelatnosti, za čije je razumijevanje potrebna stručnost iz točno određene djelatnosti. Stoga sve nabrojane usluge neće biti razumljive svakom pojedinom čitatelju, ali bi trebale biti jasne izdavateljima računa s navedenom uslugom.

PREGLED STATUSA U TUZEMNOM PRIJENOSU POREZNE OBVEZE USLUGA UGRADNJE, I ODRŽAVANJA SUSTAVA, POJEDINAČNE OPREME, UREĐAJA, INSTALACIJA I DISTRIBUCIJSKIH SUSTAVA

(izvan postupka izgradnje i rekonstrukcije)

TUZEMNI PPO SE PRIMJENJUJE

TUZEMNI PPO SE NE PRIMJENJUJE

Sustavi grijanja i hlađenja (klima uređaji)

ugradnja velikih klima sustava, klima sustava za industrijska postrojenja, skladišta, trgovačke centre, zatim sustava koji sadrže rashladne agregate (tzv. chillere), te rashladne komore i slično

ugradnjasustava centralnog grijanja, kao što su radijatorsko toplovodno centralno grijanje, toplovodno podno grijanje, toplovodno grijanje velikih prostora zračnim grijačima i ostale slične sustave.

ugradnjasustava grijanja pomoću solarnih kolektora, koji se osim samih kolektora sastoje i od ekspanzijske posude, spremnika tople vode, sustava regulacije i cjevovoda.

ugradnjasustava električnog grijanja, koji se sastoji od električnih grijača kablova, neovisno radi li se o podnom, zidnom ili stropnom površinskom grijanju. ugradnje sustava dizalica topline.

ugradnjaklimatizacijskih sustava koji se sastoje od izvora toplinske i/ili rashladne energije (toplinske pumpe, rashladnici, kotlovi), uređaja za pripremu svježeg zraka (klima komore, klima ormari), distribucijskih tijela (ventilokonvektori, radijatori), te distribucijskih kanala zraka i distribucijskih vodova (cijevi).

zamijena pojedinih instalacija klima sustava (vodova, kablova), čije izvođenje zahtijeva izvođenje primjerice pojedinih zidarskih radova, prijenos porezne obveze se primjenjuje i na te radove i na samu zamjenu instalacija

obavljanja usluga projektiranja, puštanje u rad te ostali građevinski radovi nužni za ugradnju svih gore navedenih sustava i slično

ugradnja klima uređaja (mono i multi split sustavi).

obavljanje usluga održavanja, servisa, zamjene pojedinih jedinica unutar klima sustava, njihovih dijelova i slično ne primjenjuje se prijenos porezne obveze (neovisno o kojem sustavu se radi).

Telekomunikacijska infrastruktura

izgradnja, nadogradnja, proširenja, rekonstrukcije ili sanacija telekomunikacijske mreže ili njenog dijela, i ostali građevinski radovi potrebni za njihovo izvođenje

projektiranje mreže, izgradnja mrežne infrastrukture, montiranje potrebnih uređaja i opreme, komunikacijskih čvorova i transmisije, izrada investicijsko-tehničke dokumentacije, ugradnje montažnih zdenaca, provjere kapaciteta mreže i slično

geodetsko snimanje i ostale geodetske usluge ukoliko su te usluge nužne za izgradnju, nadogradnju ili rekonstrukciju telekomunikacijske mreže, odnosno infrastrukture

složena uključjenja (koja se sastoje od povlačenja zračnog, odnosno uvlačenja podzemnog kabela od izvoda do korisnika, postavljanje novog stupa i slično),

mini projekti (proširenje elektroničke komunikacijske infrastrukture (EKI), ugradnje zdenaca, stupova, iskopa u svrhu uključjenja novih korisnika ili rekonstrukcije dijela mreže) i mega projekti (izgradnja nove, te proširenje i rekonstrukcija postojeće EKI)

otklon smetnji 2. razine koji podrazumijevaju iskope, sanaciju površine, postavljanje novih ili zamjena postojećih stupova i kabela i slično

izvođenje, zamjena ili popravak komunikacijskih vodova i kablova bilo da su postavljeni podzemno ili nadzemno

naknadni popravak ili zamjena uređaja i opreme, zatim naknadna mjerenja i ispitivanja na već postavljenim kablovima, vodovima te ugrađenoj opremi i uređajima, otklanjanje grešaka i smetnji i slični radovi

jednostavna uključjenja (koja se sastoje od spajanja linije kod operatera, spajanja linije kod korisnika, te ugradnje terminalne opreme kao što je modem ili STB uređaj),

DTH uključjenja (koja se sastoje od uključjenja satelitskog prijemnika i montaže satelitske antene),

FTTH uključjenja (koja se sastoje od isporuke terminalne opreme i postavljanja optičkog kabela u građevinski objekt) i migracije (koje se sastoje od prespajanja instalacija kod korisnika i zamjene terminalne opreme)

otklon kvara koji podrazumijeva prespajanje žica, zamjenu terminalne opreme i slične radove (tzv. otklon smetnje 1. razine)

Elektroinstalacijski radovi

popravci i zamjene vodiča i kablova, odnosno samih instalacija,

građevinski radovi (najčešće zidarski, kao što su dubljenje zidova, odnosno štemanje, parketerski i slični) bez kojih nije moguće popraviti ili zamijeniti vodiče ili kablove

obavljanje usluga redovitog i izvanrednog pregleda
ili naknadnog ispitivanja elektroinstalacija

popravlak i zamjena uređaja i opreme ili njihovih dijelova
(razvodni ormari, utičnice, prekidači, grla za rasvjetu, rasvjetna tijela, osigurači, releji itd.).

Vodoinstalaterski radovi

održavanje (popravaka, demontaže, montaže i slično) instalacija, odnosno cijevi

ugradnja tzv. sprinkler sustava, zajedno s projektiranjem

zamjena ili popravaka već ugrađene sanitarne opreme (umivaonici, slavine, WC školjke, pisoari, kade), te zamjene pojedinih dijelova spomenute opreme

razna ispitivanja, koja se obavljaju naknadno, te usluge poput odčepijivanja odvoda

naknadna zamjena ili popravak pojedinog dijela sprinkler sustava

Plinoinstalaterski radovi

radovi koji se izvode na samim plinskim cijevima te popratni radovi (primjerice zidarski, ukoliko su cijevi postavljene podžbukno)

djelomična sanacija nemjerenog dijela plinske instalacije, koja uključuje zamjenu zapornog ventila ispred plinomjera ili bilo kojeg drugog sastavnog dijela cijevne instalacije (primjerice ogranci, ventili, navoji, dijelovi za spajanje, tzv. fitinzi i slično),

kompletna sanaciju nemjerenog dijela plinske instalacije, koja podrazumijeva ugradnju novog plinskog cjevovoda,

servis, popravci i zamjena uređaja i opreme
(plinsko trošilo, boiler, radiator, ili neki njihov dio),

Stolarija

usluga vađenja, popravka, te ponovne ugradnje bilo vanjske, bilo unutarnje stolarije
primjenjuje se prijenos porezne obveze

Dizala, pokretne stepenice, automatska vrata

mijenjaje stakla, profila, nosača i sličnih dijelova,

redovno mjesečno održavanje i popravak dizala

usluga kontrole ispravnosti dizala, pokretnih stepenica, automatskih vrata, kao ni na usluge njihovog servisiranja, zamjene pojedinih dijelova i slično.

popravka ili zamjene primjerice elektromotora ili njegovog dijela, baterije, senzora, podmazivanja zupčanika i sličnih usluga

Fotonaponski sustavi

implementacija i ugradnja fotonaponskih panela (kolektora) koji služe isključivo u svrhu proizvodnje električne energije, a pričvršćuju se na objekt na način da se u svakom trenutku mogu s istog izmjestiti.

Ugradnja profesionalne kuhinje

montaže profesionalnih kuhinja u hotelima ili domovima za starije osobena način da se dobra spajaju direktno na instalacije struje, vode ili plina i ista nisu prenosiva

Oprema za preuzimanje ambalaže i sustav za zaštitu od krađe

oprema za preuzimanje ambalaže u trgovačkim centrima koja se priključuje na već postojeće sustave neophodne za njihovu funkcionalnost

ugradnju sustava za zaštitu od krađe u trgovačkim centrima (ugrađene antene).

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

